

HOOFDSTUK 1 | WOENSDAG

Over de boerderij Hvarf hing een ongewone stilte. Er was niemand te zien, geen mensen en geen dieren, er trilde geen haar op een hoofd en de zware wolken in de hemel bewogen niet. Ze veranderden wel, maar zo langzaam dat het niet opviel. Karl kreeg bijna het gevoel dat de tijd stil was blijven staan en hij keek opzij. Hij zette de radio uit. De nieuwslezer was begonnen met weersvoorspellingen voor allerlei gebieden die Karl niets aangingen. Hij was als jongeman één keer op vakantie gegaan en had daarna besloten dat hij in IJsland bleef.

Karl pakte zijn muts van de passagiersplaats en stapte uit de auto. Hij wachtte even voor hij hem opzette om nog eens goed te luisteren. Buiten was het doodstil: de meeste vogels waren allang naar het zuiden getrokken, naar warme landen of juist naar stranden of bewoonde gebieden. Rivieren en meren waren stijf bevroren, de toeristen waren thuis en het vee stond op stal. Zelfs de zee vlak bij de fjord liet zich niet horen.

Het gezin dat op de boerderij woonde moest thuis zijn en hij had het idee dat hij nu toch wel iets van ze zou moeten horen. Ze zouden midden op de dag toch niet alle vier liggen slapen? Karl had nog geen week geleden met het echtpaar, Ása en Reynir, gesproken, en toen hadden ze niet gezegd dat ze van plan waren ergens heen te gaan. Reisjes waren niet gebruikelijk als je een boerderij had, dat wist hij uit eigen ervaring. Ze hadden er vast iets over gezegd. De zeldzame keren dat hij een uitstapje maakte praatte hij nergens anders over. Of je het wilde horen of niet.

De twee auto's van het gezin stonden op het erf, allebei onder een dikke laag sneeuw. Een verhoogde jeep en een sportieve sedan die alleen in de zomer werd gebruikt. Karl had in ieder geval nooit gezien dat ze er 's winters in reden in ruim het jaar dat de familie daar had gewoond. En dat was verstandig. Het zou niet eens bij hem opkomen om met zo'n auto door de sneeuw te rijden. Zo'n rit zou vast en zeker in een greppel eindigen. Die jeep was een ander verhaal. Dat was een luxeauto en kostte net zoveel als een goede tractor. Karl zou er weleens een proefritje in willen maken tijdens een sneeuwstorm of bij een flinke hagelbui. Al was het alleen maar om te weten wat je nou kreeg voor je geld. Peperdure auto's zag je niet vaak bij boeren op het platteland. Maar dit was geen gewone boerderij. En hier woonden geen gewone boeren.

Je hoefde maar naar de bebouwing te kijken om dat te zien. Die week af van andere boerderijen en dan vooral vanwege het enorme, moderne woonhuis dat het echtpaar had neergezet. Een gang die grotendeels uit glas bestond verbond het met het meer traditionele, twee verdiepingen tellende huis dat op zich heel geschikt was geweest voor de bewoners. Maar de nieuwe eigenaren hadden andere eisen. De woonvertrekken van het gezin waren allemaal in het nieuwe gebouw; het oude gebruikten ze voor gasten en de weinige mensen die voor hen werkten. Tot nu toe waren er nog niet veel gasten gekomen en wat personeel betreft waren er alleen een paar au pairs geweest, maar die hadden het niet lang uitgehouden. Hij had niet gevraagd waarom ze waren gestopt, maar ging ervan uit dat het isolement hun te veel was geworden. Jonge mensen gedijden tussen andere jonge mensen en die waren hier nauwelijks te vinden, als je Íris, de oudste dochter van het echtpaar, een tiener, en de zoon van het echtpaar op de naastgelegen boerderij, niet

meerekende. Tieners telden niet mee als je boven de twintig was en hevig naar gezelschap verlangde.

Karl was geen architect en de bouwwerken gingen hem verder niet aan, maar hij was wel erg geïnteresseerd in de verbindingsgang tussen de oude boerderij en het nieuwe huis. De twee gebouwen waren zo verschillend; het ene was uit de oude tijd, wat je kon zien aan de indeling, het andere was een uiting van moderne mateloosheid. Om ze aan elkaar te willen voegen was net zo vreemd als de paarden van de boerderij voor de sportauto te spannen.

Maar de rest was positief, vooral de aandacht die het echtpaar had voor de omgeving van de boerderij. Hun zorg daarvoor was veel groter dan normale boeren zich konden veroorloven, zowel vanwege het werk als vanwege de kosten. Het was niet genoeg dat alles er overdreven netjes uitzag en er nergens een roestvlek, een stapel of een berg rotzooi te zien was, maar de algehele indruk was nogal opgepoetst en als Karl er kwam had hij altijd het gevoel dat hij per ongeluk op de opnameset van een skyrreclame terecht was gekomen.

Hij kon niet anders dan zich verwonderen hoe moeiteloos die illusie van het lieflijke platteland leek te zijn. In ieder geval voor de mensen die er geen verstand van hadden. Hij had gezien hoe de oude boerderij, de stal en de bijgebouwen uit elkaar waren gehaald en hij wist dus beter. Een leger van bouwvakkers was erbij gehaald en er bestond bij hem geen twijfel dat het goedkoper was geweest om de gebouwen te slopen en van de grond af aan opnieuw te beginnen. Maar de jonge, nieuwe eigenaren hadden het oorspronkelijke karakter zo veel mogelijk willen bewaren en hadden benadrukt de link met de geschiedenis en de vroegere rol van de boerderij niet kwijt te willen raken. Het was een boerderij en zo moest hij eruit blijven

zien. Ze bouwden geen zomerhuis. De bouwvakkers lachten maar wat en Karl en de andere plaatselijke bewoners van de streek hadden hun hoofd geschud. Ze lieten het achterwege te zeggen dat de boerderij nooit erg opvallend was geweest, de gebouwen niet en het bedrijf dat er werd uitgeoefend ook niet. De geschiedenis ervan was niet zodanig dat je haar in ere moest houden. Je kon die eigenlijk maar het beste vergeten.

Het nieuwe huis was een ander verhaal. Dat was niet gebouwd met de geschiedenis van het gebied in gedachten. Het was enorm groot en de zoldering was huizenhoog. Eenvoud en praktische overwegingen hadden geen rol gespeeld bij het ontwerp en de uitvoering. Het gevaarte was grotendeels van beton, maar pronkte met een enorme serre die je vanaf de oprit niet kon zien, met een glazen wand van het plafond tot de vloer. Daarin waren een reusachtige keuken, een eetkamer en een kamer met een open haard ondergebracht. De nieuwe eigenaren hadden tegen Karl gezegd dat het zo was aangelegd dat ze konden koken, eten en zich ontspannen terwijl ze zo veel mogelijk met de natuur verbonden waren. Hij had alleen maar geknikt en gedacht dat zij van het soort mensen waren die met dezelfde achterliggende gedachte een overnachting boekten in een plastic bol op de heide. Zelf begreep hij daar niets van en wilde de natuur liever beleven zonder iets ertussen, ook geen doorzichtige wand.

Het echtpaar had er nu ruim een jaar gewoond met hun twee dochters en in die tijd was zijn mening over hen veranderd. Ze waren niet langer alleen maar rijke stinkerds in zijn ogen. Hij begreep nog niet de helft van alles wat zij ondernamen, maar hij mocht ze graag. Je moest ze wel aardig vinden.

De vrouw, Ása, was heel sympathiek en kon om zichzelf en haar pogingen om zich aan de omstandigheden aan te passen

lachen. Zoals hij het begreep was haar grootste probleem dat ze te gevoelig was voor het leven op het land en dat ze zich te veel met alles wilde bemoeien. Het leven daar was altijd goed verlopen zonder dat zij het voor het zeggen had gehad.

Haar man, Reynir, was wat minder sociaal en leek vaak wat afwezig. Maar ook hij was eerlijk en gemakkelijk in de omgang. Hij was ernstig ziek geweest voor ze hiernaartoe verhuisden en in de wind zag je soms een groot litteken op zijn schedel. Dat liep van zijn ene oor, langs zijn slaap, tot midden op zijn hoofd, recht boven zijn voorhoofd. Als je bedacht wat er allemaal in zijn hoofd was gebeurd, was het niet verwonderlijk dat hij er soms niet helemaal bij was.

Karl vond het het belangrijkste dat beide echtelieden graag wilden leren van mensen die er meer verstand van hadden, van hem bijvoorbeeld. Dat nam de mensen op het platteland voor hen in.

Iedereen, behalve de boer op Minna-Hvarf, de volgende boerderij.

De ongerepte sneeuw vertelde Karl dat niemand over het erf had gelopen, nadat de hemel zich de vorige dag had geopend. Toen hij het huis naderde, zag hij echter dat dat niet helemaal klopte. Er liepen sporen naar en van het woonhuis naar de kleine stal, waarin het weinige vee dat de familie hield was ondergebracht, als je de paar kippen in het kippenhok achter het huis niet meerekende. Ze hadden in het begin ook een paar geiten gehad, maar daar waren ze mee gestopt. De verwarmde schapenstal die ze hadden gebouwd stond dus leeg, maar dat zou waarschijnlijk snel weer veranderen. Ze hadden geen dieren om hun producten te gebruiken, zoals andere boeren. Ze gingen ermee om alsof het huisdieren waren. Hij had koeien in de wei gezien met een krans van paardenbloemen om de hals

en paarden met vlechtjes in hun manen, samengebonden met roze strikjes. Waarschijnlijk waren de twee dochters daarvoor verantwoordelijk geweest, maar hij was niet helemaal zeker. De dieren speelden namelijk ook een belangrijke rol in de fotografie van de vrouw des huizes, waarvan Karl niet wist of het haar werk was of een hobby.

Dat de dieren waren verzorgd betekende dat de familie thuis was. Als ze op reis waren, zouden ze iemand uit de buurt hebben gevraagd om voor ze te zorgen, maar dan zouden de sporen niet van en naar het huis hebben gelopen. Karl vond het het waarschijnlijkst dat ze het aan hem en Ella zouden hebben gevraagd, als je de mensen op Minna-Hvarf oversloeg. Ze hadden het weleens eerder gedaan.

Ze hadden echter ruim een week niets van de familie gehoord. Daarom was hij erheen gegaan en dat was ook de reden waarom hij de vorige dag even langs was geweest. Ella had toen Ása en een van haar dochters verwacht voor een knipbeurt, maar ze waren niet komen opdagen. Iemands plannen konden natuurlijk veranderen, zelfs op het platteland, waar vaak iets tussen kwam. Dan was het gebruikelijk om het te laten weten, maar dat had Ása niet gedaan. Het was Ella niet gelukt om contact te krijgen met de familie, want de telefoons van het echtpaar zouden geen bereik hebben of uitgezet zijn. Het bericht dat ze hen had gestuurd was kennelijk ook niet aangekomen, want het was niet geopend. Het zat haar niet lekker, en hetzelfde gold voor Karl.

Een luid gejack klonk uit de stal toen hij naar de voordeur van het woonhuis liep, gevolgd door opgewonden geblaf uit dezelfde richting. Het waren de twee huishonden, een gewone bordercollie en een kleine vuilnisbak die nog het meest leek op een van die plukken schapenwol die hij weleens aan

omheiningen zag hangen. Gisteren hadden ze ook zo hard geblaft, maar toen was het uit het huis gekomen. Het waren goedmoedige honden, die een rustig leven leidden en soms ook los op het erf liepen, waar ze hem begroetten als hij kwam. Omdat ze nu opgesloten zaten, reageerden ze op zijn komst als alle andere honden. Door te blaffen. Het gejank betekende dus niets speciaals. Aan de andere kant was het wel raar dat de honden niet losliepen of binnenshuis waren. Hij kon zich niet herinneren dat ze ooit in de stal waren opgesloten.

Het eerste wat Karl dacht was dat de hele familie gevelde was door de griep en hij aarzelde even voor hij aanklopte. Wat als ze in bed lagen, met pijn in hun hoofd en botten? De zeldzame keren dat hij ziek was, was het laatste waar hij naar verlangde dat er mensen op bezoek kwamen. Hij dacht even na en klopte toen toch aan. Hij had een onbehaaglijk gevoel en hij had zich aangeleerd daarnaar te luisteren. Hij herinnerde zich niet dat zijn gevoel hem ooit in de steek had gelaten, integendeel, hij had erdoor kunnen reageren in situaties die anders slecht hadden kunnen aflopen.

Karl staaarde even naar de brede, hoge voordeur voor hij nog eens klopte. Toen hij dat deed, jankten de honden opnieuw, nu tegelijkertijd. Deze keer deden de twee koeien mee, maar ze zwegen weer toen hij nog eens op de deur bonkte. Het leek of de dieren in de stal meeluisterden en met net zoveel spanning als hij wachtten tot de deur openging. Wat niet gebeurde. Karl legde zijn oor tegen de deur, maar hoorde binnen geen beweging. Toen rechtte hij zijn rug. Het was niet goed te zeggen wat ervoor nodig was om een geluid door de dikke eikenhouten wanden te laten dringen.

Karl liep weg bij de deur en keek door het raam. Binnen brandde licht, maar er was geen beweging te zien. Het onge-

haaglijke gevoel nam toe en hij deed iets waar hij nooit eerder aan had gedacht voor hij van huis was vertrokken.

Karl boog zich naar de brievenbus en duwde de klep open. De brievenbus zat daar per ongeluk. De architect die het huis had ontworpen had kennelijk nooit op het platteland gewoond. Dit echtpaar ook niet, want ze hadden er niets over gezegd toen ze de tekeningen zagen. Hier kwam geen post door de brievenbus naar binnen, maar werd achtergelaten in de postbus bij de afrit naar de boerderij.

Toen Karl zich opmaakte om iets naar binnen te roepen, wendde hij zijn hoofd automatisch af. Hij kende de geur die met de warme lucht naar buiten stroomde. Het was de stank van de dood en die was niet afkomstig van een paar verdorde kamerplanten. Het was een stank die Karl vaker had geroken dan hem lief was, een lucht die voor alle zoogdieren die ergens een tijdje dood lagen hetzelfde was. De geur was niet erg sterk en bij mensen met minder ervaring dan hij was er waarschijnlijk geen lampje gaan branden. Voor hem bestond er geen twijfel. Binnen was er iets dood.

Karl trok zijn hand terug en de klep van de brievenbus viel met een klap weer op zijn plaats. De dieren in de stal reageerden nu niet met geblaf, gehinnik of geloei. Het was er nu net zo stil als in het huis. Meteen voelde Karl zich ongemakkelijk, omdat hij alleen op pad was. Hij overwoog even of hij in de stal moest kijken of daar misschien iemand was, maar hij deed het niet. Als het zo was, dan zou diegene allang hebben gezien wie er was. Stallen waren niet direct ontworpen om omgevingsgeluiden buiten te houden en het geluid van de auto zou binnen te horen zijn geweest, zelfs in een nieuwgebouwde luxestel. Hij was ook bang dat de honden zouden ontsnappen als hij de deur open zou doen. Ze waren niet bijzonder slim en zouden elk een andere kant op rennen.

Karl bevochtigde zijn droge lippen. Hij haalde een hand door zijn haar, streek over zijn ongeschoren wangen en probeerde tot zichzelf te komen. De stank hoefde op zich niets te betekenen. Misschien lag er een bedorven stuk vlees op het aanrecht. Misschien hadden ze het net in de pan willen leggen toen ze ziek werden en was het vlees bij kamertemperatuur niet lang goed gebleven. Een rare veronderstelling, maar minder gek dan andere gedachten die Karl van zich afzette. Hij bedacht dat het weinig zin had om gekke hypothesen uit te sluiten. Het leven was nooit logisch en goed doordacht.

Karl besloot naar de achterkant van het huis te lopen en te kijken of hij iets kon zien door de hoge glazen wand. De gordijnen waren nooit dicht en hij had het echtpaar er zelfs bijna op gewezen dat ze energiekosten konden besparen als ze dat wel deden. Voordat hij dat deed, had hij bedacht dat het hun niet aan geld ontbrak. Ze hadden naar heet water laten boren en het maakte echt geen verschil of ze nog iets meer verbrandden.

Achter het huis was de sneeuw ongerept. Niemand was door de glazen deuren de veranda op gelopen. Het verderop gelegen veld was bedekt met sneeuw, net als de bergen in het oosten. Het uitzicht waar het echtpaar zo dol op was, was nu wit als brandschoon linnen.

Maar Karl was niet gekomen om van het uitzicht te genieten. Hij wendde zich naar de glazen wand en liet zijn ogen door de stijlvolle keuken dwalen. Geen bovenkastjes, geen knoppen aan de kastdeurtjes en de laden en afgezien van de ingewikkelde chromen espressomachine en de kraan in de gootsteen zou de inrichting een voortzetting kunnen zijn van de woonkamer.

Op de keukentafel stonden etenswaren, waardoor Karl wat lichter ademhaalde. De bewoners moesten dus thuis zijn, en in

leven. Ze hadden eten gemaakt en waren naar bed gegaan. Ze waren duidelijk ziek, want hij had nog nooit iets op het aanrecht zien staan, behalve rond etenstijd. Nu stond er een geopend melkpak, een glas, een bord, brood en beleg in de verpakking. Er waren geen rottende steaks te zien. Misschien hadden ze buikgriep en had hij de stank die hij door de brievenbus had geroken verkeerd geïnterpreteerd. Hij hoopte dat dat de verklaring was, maar wist diep vanbinnen dat dat niet zo was. Stank van overgeefsels was weerzinwekkend, maar stank van rotting was veel erger. Het was een weeïge geur waarop een stank volgde waardoor het er nog het meest op leek of iemand een beetje parfum had gesprengeld over iets wat te rotten lag, in een poging de situatie te verbeteren.

Karl aarzelde, terwijl hij nadacht over zijn volgende stap. Het was waarschijnlijk het verstandigste om te vertrekken. Hij wilde niet dat iemand van het gezin tevoorschijn kwam en hem door het raam zag gluren. Toen hij zich van het huis verwijderde, bedacht hij zich. Het echtpaar was erg op hygiëne gesteld, meer dan wie hij ook kende. Ze hadden hem een keer gevraagd of het mogelijk was om van de stank van de mest uit de stal af te komen. Of er misschien een spray bestond die de stank weg kreeg. Hij had ze gezegd dat zoiets niet bestond, dat ze er maar aan moesten wennen. Mensen die zoiets vroegen lieten het niet gebeuren dat hun huis stonk als een mortuarium tijdens een hittegolf. Er bestond geen twijfel over dat er iets aan de hand was.

Karl liep met stevige tred naar de deur in de glazen wand en pakte de deurknop vast. Het moest dan maar zo zijn, als hij binnendrong terwijl de familie lag te slapen. Hij wilde niet thuiskomen en Ella zeggen dat hij weer voor niets was gegaan. Hij zou er nooit mee weggomen haar een smoesje te vertellen

en zou haar moeten zeggen wat hij gezien had. Dat alles in orde had geleken, afgezien van een rottingslucht.

De deur naar de keuken bleek niet op slot te zitten en Karl begon door de geopende deur de namen te roepen van Ása en Reynir. Een afschuwelijke stank stroomde met de warme lucht naar buiten en hij trok een vies gezicht terwijl hij op antwoord wachtte. Niemand reageerde op zijn geroep.

Karl stapte naar binnen voor hij van gedachten kon veranderen en riep nog eens. Net als daarvoor kwam er geen reactie. Zijn blik werd getrokken naar donkere vlekken op de parketvloer bij de deur, die nog het meest op voetsporen leken. Dat was al net zo vreemd als de stank die in de lucht hing, want de vloer was anders altijd blinkend schoon. Hij volgde het spoor met zijn ogen, zag dat ze het huis in liepen en besloot ze te volgen.

Hij was nog nooit binnen gevraagd, maar hij was weleens in een vergelijkbare ruimte geweest; een kamer die overging in een prachtige, grote keuken. Hij kende de indeling van het huis niet, maar wist dat de slaapkamers aan een bepaalde gang lagen. Daarheen liepen de sporen. De deur naar de gang was gesloten en hij zag er krassen op. De krassen liepen loodrecht en waren op twee verschillende hoogten, kleine krassen onderaan en langere, diepere krassen aan weerszijden van de deurknop. Hij twijfelde er niet aan dat ze van de honden waren, het gevolg van vele mislukte pogingen om door de gesloten deur te komen. Hij was er ook van overtuigd dat de krassen vers waren, omdat het echtpaar alle schade direct liet repareren, zowel binnens- als buitenshuis.

Karl legde zijn arm voor zijn mond en opende de deur naar de gang. Wat hij al vreesde gebeurde ook: de stank werd erger en hij voelde zijn hartslag versnellen.

Op de gang kwamen verscheidene deuren uit die allemaal

gesloten waren. Karl besloot de sporen te volgen en opende de deur van de kamer waarin ze verdwenen, nog altijd met zijn gezicht half achter zijn elleboog verborgen. Het bleek de ouderslaapkamer te zijn. Karl verstijfde en ging niet over de drempel. In het ongewoon brede bed lag een vrouw, die Ása leek te zijn. Het beddengoed was verkreukeld, het tweepersoons dekbed lag aan het voeteneind en half op de grond. De kussens waren opzijgeduwd, twee lagen er op de grond en een stond recht overeind aan het hoofdeind van het bed. Ása lag op haar rug, gekleed in ondergoed en een T-shirt. Eén been hing op de grond, net als het dekbed, het andere lag op bed, met gebogen knie. Haar armen lagen er wonderlijk bij, de ene haaks op het lichaam, uitgestrekt naar de lege plek naast haar. De andere was gebogen, met haar vingers tegen haar kin. Het T-shirt, dat ooit wit was geweest, was doordrenkt met nu opgedroogd bloed, net als het beddengoed. Het bedekte haar grotendeels, maar wat er van haar buik te zien was had een wonderlijke, neongroene kleur. Haar benen en ander naakt vlees was eerder grijsachtig, opgezwollen en overdekt met donkere aderen. Karl was wel gewend om doden te zien, maar dat waren altijd dieren geweest. Behaarde dieren, waarvan je maar weinig huid zag. Hij wist echter genoeg van de dood om deze vrouw met rust te laten. Zij was niet meer te redden.

Karl kon niet met honderd procent zekerheid zeggen dat hij Ása herkende, want haar gezicht zag er al net zo afschuwelijk uit als haar ledematen. Eigenlijk nog slechter. Op haar hoofd zat een diepe wond, van haar kruin tot midden op haar voorhoofd. Haar tong stak tussen haar kleurloze lippen uit en haar bolle, matte ogen waren weggezonden. Het leek erop dat de vrouw in haar laatste minuten had geprobeerd naar haar verwondingen te kijken. Hoe dan ook, het was overduidelijk

dat ze geen natuurlijke dood was gestorven. Daar getuigden ook de bloedspatten van die overal op de muren en de grond te zien waren. Zelfs het plafond was er niet aan ontkomen.

Karl sloeg zijn hand voor zijn mond en liep achteruit de kamer uit. Hij vocht tegen de misselijkheid terwijl hij zichzelf ertoe zette om in de andere kamers te kijken, op zoek naar de meisjes en Reynir. De deur die hij het eerst opende was van de kamer van de oudste dochter en toen hij haar zag, hield hij het niet langer. De straal die hij uitspuugde verspreidde zich over de gestolde bloedplas op de vloer. Hij gaf nog een keer over toen hij naar buiten struikelde. Hij had meer dan genoeg gezien.

Hij veegde zijn mond af met de mouw van zijn jas, stapte in zijn auto en pakte met trillende handen zijn telefoon. Hij gooide hem op de passagiersstoel toen bleek dat hij geen bereik had en startte de auto, nog steeds kokhalzend. Toen hij achteruitreed om te draaien, keek hij naar het huis. In een van de kamers boven in het oude huis waren de gordijnen gesloten. Hij was er vrijwel zeker van dat de gordijnen voor alle ramen open waren geweest toen hij het erf op was gereden.

Karl draaide aan het stuur en reed zo snel mogelijk weg. Toen hij van de oprit af reed, begon het te sneeuwen.